

אור הפרשה



י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הר"ג דניאל זר שליט"א

י"ט תשרי תשפ"ב • גליון 177 • חוה"מ סוכות

זמני שבת קודש

רבונו	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
19:46	19:11	18:13	תל אביב
19:49	19:14	18:11	ירושלים
19:45	19:10	18:12	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

חג הסוכות

חג הסוכות נקרא 'זמן שמחתנו', ולא בכדי. זהו חג בו השמחה תופסת את המקום המרכזי, מצות 'ושמחת בחגך' נכתבה בתורה בחג הזה דווקא. יש לנו מצוה נדירה להיות בשמחה במשך שבוע תמים, 24 שעות ביממה, ללא הפסק של רגע. בחג הזה אנו שמחים!

וכאן עולה שאלה שראוי לייחד לה מחשבה: האמנם? והלא ההגיון אומר שהשמחה אפשרית בבית ממוזג כראוי, בישיבה על ספה נוחה, באכילה תחת קורת גג מגינה ונעימה. ובחג הזה - בדיוק הפוך: אנו עוזבים את הבית, את חומו הנעים ומיזוגו הקריר, ויוצאים לסוכה. בדרך כלל - בסוכה צפוף יותר, הכסאות פחות נוחים, בשעות היום קופחת השמש על ראשנו, ובליילה - צינה קרירה תחדור אלינו. הלזה שמחה ייקרא? וכי בתנאי חוסר נוחות כאלה ניתן להיות בשמחה?

התשובה היא, שחג הסוכות הוא המשך ישיר לימים הנוראים שעברו עלינו. עברנו את ראש השנה ואימת הדין, זכינו ביום הכיפורים ובטהרת הלב המובנית בו. בימים כאלה נעלים - שאגנו 'המלך' בדבקות, התמוגגנו בתפילות הנשגבות, חשנו כמה טוב ונעים להתרפק בחיקו של אבא שבשמים, הכרזנו שאנו קרובים ומחוברים אליו בכל נימי נפשנו, אוהבים אותו באמת וחפצים לעשות את רצונו.

ואז מגיע חג הסוכות. חג הסוכות הוא ההזדמנות הראשונה שלנו להוכיח את עצמנו לאבא שבשמים, להראות לו שאנו אמיתיים בהכרזתנו, שאנו אוהבים אותו באמת, שאנו חפצים בו, שאנו מתכוונים באמת בכך שביקשנו את קירבתו לאורך הימים הנוראים שחלפנו. כי אז - אימת הדין היתה עלינו, ואך טבעי שנרצה להתקרב לה' בימים הללו, אבל עכשיו, בסוכות - זה הזמן להוכיח שהתכוונו באמת לכל מילה, שבאמת נכספה נפשנו לבורא עולם, לקרבתו ולעשות את רצונו!



הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש הישיבה המוסדות

ארבעת המינים

מדוע התורה מצווה אותנו לקחת בסוכות את ארבעת המינים?

חיים מבית מלא וצעקות ואין נחת. איזהו עשיר השמח בחלקו - העשירות האמיתית היא השמח בחלקו. אז יש לו ברכה ואריכות ימים.

הימים האלו עד הושענא רבה התכלית שלהם טובה מאד, טוב שאין כמוהו. כמו שכתוב בפסוק "אז ירננו עצי היער מלפני ד' כי בא לשפוט את הארץ", ושאלנו: ירננו? הרי זה ימי דין! אלא שהפחד מהדין מביא את האדם להתעלות ולהשתנות. בישיבות מקבלים קבלות, משתנים, מתעלים. אז ירננו עצי היער, אוי ואבוי אם לא היה פעם בשנה יום כיפור, כל הימים האלו מגיעים כל שנה והאדם יכול להתחדש מחדש, לחזור בתשובה שלמה ולהטהר לפני ה'.

הנביא וחז"ל מספרים לנו על מנשה מלך יהודה, וגם הרבה הרגושפך דם רב, הנביא הזהיר אותו הלוחך ושובולא שמע עד שנפל בשבי, ושמו אותו בסיר נחושת על האש, ואז כשהיה בסכנה גדולה ועומד להצלות ולהשרוף, פנה בתפילה לכל עבודה זרה שבעולם שהכיר, ואין תגובה. ואז אמר זכור אני כשהייתי ילד אבי היה מקרא אותי הפסוק בצר לך ומצאון כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ה' אלוקיך ושמעת בקולו וגו', ואמר אם יענה לי טוב ואם לאו כל אנפיה שויים. שימו לב, גם בעת צרה כזו שרואה שעומד להשרוף הוא לא פונה לקב"ה אלא לכל הע"ז שבעולם, וגם אחר שהתייאש ופונה לקב"ה הוא עושה תרגילים ואומר או שאתה עונה לי או שאתה כמו כולם.



ואכן, המלאכים לא רצו לקבל את תפילתו וסתמו החלונות של תשמע תפילתו במרום, מה עשה הקב"ה? חתר חתירה תחת כסא כבודו וקיבל תפילתו. אמר להם הקב"ה: **אם אין אני שומע לו אני נועל דלת בפני כל בעלי תשובה!** מנשה עשה תזוזה קלה! שהרי לפני כן לא רצה אפילו לפנות לקב"ה, וכיון שהסכים לזוז אפילו תזוזה קלה מאד, הוא כבר מסכים להכיר בקב"ה אע"פ שזה עם תרגיל. הרי זה כבר תשובה, וכמו שאמרו החכמים פתחו לי פתח כ"כחודו של מחט" ואני אפתח לכם פתח כפתחו של עולם. צריך כל אחד לבדוק את עצמו, כל תזוזה קלה שלו לקב"ה מועילה ומתקבלת, איזה רעש עושה בעליונים כל תזוזה שאתה מתקרב לקב"ה, כל תזוזה קלה לכבוד הקב"ה מקרבת "שובו אלי ואשובה אליכם". שנזכה להשפעת הימים האלו כל השנה כולה. שבת שלום!

חג הסוכות לוקחים ארבעת המינים: וצריך להבין מדוע התורה מצווה אותנו זאת? מה אנחנו צריכים ללמוד מארבעת המינים? חז"ל אומרים שהאתרוג מרמז על הלב, הלולב כנגד השדרה, ההדס כנגד העיניים, בצורה של עיניים, הערבה כנגד השפתיים. אומר לנו הקב"ה: **אתם ווצים לדעת מי זכאי בדין? מי שכל הדברים הללו הם בידיים שלו!** הלב בידיים שלו, העיניים בידיים שלו, הוא שולט על העיניים שולט על השפתיים שולט על המעשים שלו. הוא זכאי בדין! אדם צריך להיות בעלים על האברים שלו, להשליט את הנשמה על הסוס, מי שמאבד שליטה על הסוס הוא במדרון האבדון, הרחוב מדורדר.

צריך שלוש עלים בהדס, שאל רבי אלעזר בן דוד צ"ל: הרי הדס כנגד העיניים, למה צריך שלושה עלים? ראייתם אדם עם שלוש עיניים? ואמר שמי שאין לו שלוש עיניים הוא עיוור. למה? העין השלישית היא עין השכל, מה ההבדל בין חכם לרשע? איזהו חכם הרואה את הנולד, לשם כך צריך את העין השלישית. אדם שיש לו רק שתי עיניים הוא עיוור, צריך את העין השלישית, לראות את העתיד, לדעת את הנולד.

מה מלמד אותנו חג הסוכות? מחד גיסא התורה מצוה אותנו "ושמחת בחגך והיית אך שמח" וברמב"ם כתוב שבחג הסוכות מצוה יתירה לשמוח יותר מכל המועדות. ומאיך, מצוה התורה אותנו לצאת מהבית, בבית יש לו שטחים מקיר לקיר, בחוץ יש לו עלים וענפים, אין ישמח?

אלא אדרבא, התורה מלמדת אותנו, כשאתה משיב את העולם הזה אתה לא יכול לשמוח, יש לאדם קנאה בלב, יש לו צער, אבל כשאתה יודע שהעולם הוא עראי אתה שמח. אם אתה רואה את הסוכה של חבר שלך תקנא בו? גם העולם הזה הוא עראי, הבית שלנו הוא למעלה בשמים, שם זה קבע, כאן העולם הוא זמני מאד, אין מה לאכול את הלב. אם אתה רוצה לשמוח תדע שהבית שלך פה עראי, לא תגיע לא לקנאה ולא לשום מידה רעה. **כמה הדברים הללו מרגיעים את האדם, ונותנים לו שמחת חיים!**

הגר"ש שבדרון צ"ל סיפר, שפעם פנה אליו אדם מבוגר ואמר לו, כשהייתי צעיר הוצאתי את כל הבריאות שלי על הכסף, והיום - אני מוציא את כל הכסף שלי על הבריאות. אנשים עובדים קשה, עובדים מתוך לחץ וקנאה והגיעו להתקפי לב רח"ל.

על זה אומר שלמה המלך: "טוב פת חרבה ושלוה בה מבית מלא זבחי רוב" - עדיף לחם יבש ושמחה

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

ההקדשה השבועית

וצים הם אנום להקיש אלפי טלמי צארי המרשה

להצלחתכם או לעיני קירובכם

התקשרו עכשיו: 052-04-000-000

לימינו
ידן היה בת הדס יוסי בן הלן צורי בן רחל דייה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה אלדד בן חוה ססיר בת עליזה לילך בת עליזה

לחובלת
אסף בן חיה רושין בן דינה אלעד בן עונה אלדד בן יודנה

לעילי שושנת
שלמה בן לון סגילית בת חנה חן בן חיה שמעון בן יילנדה יואב בן חנה



סיפור לשבת

הרב צבי נקר



מכבה אש בשירות פרטית

אתם מכירים ימים כאלה, שבהם מרגישים שלא עומדים בקצב? שכל הזמן צריכים להספיק, ולא מספיק ללכת או לרוץ, אלא מוכרחים לנסוע. למהר על גלגלים ולשעוט קדימה ממשימה למשימה ומפעילות לפעילות. הכל צריך להיעשות. הכל מוכרח לתקתק. כי אם לא נכבס אז לא יהיו לנו בגדים ואם לא נבשל, אז מה נאכל. אם לא אקנה ארבעה מינים, מהיכן יהיה לי ליטול אותם, ואם לא אבנה סוכה אז איך אזרח כמוני ישב בסוכות?

היום הזה, י"ד בתשרי, היום של ערב יו"ט, הוא אחד הימים העמוסים ביותר בשנה. הוא מתחרה בכבוד גדול עם י"ד בניסן - ערב פסח. כולנו היינו עסוקים מאוד, ונוות ביתי שתחיה ניצחה על המלאכה הן בשינוע הכביסות והן בבעובע הסירים. כאן מתגלגלת מכונת כביסה וכאן מתגלגלת רולדה מתובלת, פה מסתובבת מכונת ייבוש, וכאן מסתובב מקצף לגלידה. חג הסוכות עומד להגיע, זמן שמחתנו. הבית שוקק חיים, ילדים, משחקים, בגדים, קישוטים, נעליים, גרביים, כל טוב מכל סוג, ובשקט בשקט מתחילה לה הדרמה בחדר הכביסה.

מכונת הייבוש מקרטעת. משהו התחמם שם יותר מדי, מתחמם, עד שהוא בועה. עשן יוצא ממכונת הייבוש, אש.

תוך רגעים ספורים מרגישים כולם בסכנה. ריח האש מכה בחוטמנו, וכולנו, מגדול ועד קטון נמלטים על נפשנו. האש הופכת את הבגדים המכובסים לכבוד החג למאכולת אש. העשן הולך ועובר את חדר הכביסה ומגיע אל החדר החדר - כולו עשן, המיטות, הארון, השולחן, הכל נשרף. בחוץ מייללות הסירנות, מכבי אש והצלה. לוחמי האש מתחילים להשתלט על השריפה, וכמו שלח הקב"ה מלאכים שיגיפו את החדר השרוף, האש נעצרת.

זהו. האש נעצרה, השריפה כובתה, ואנחנו ממששים את עצמנו, שוב ושוב סופרים את בני המשפחה, אחד לא נפקה. כולם חיים וקיימים, בריאים ושלמים. הודו לה' כי טוב.

אנחנו נשארנו בחיים, אבל הבית... אין שום אפשרות לחזור הביתה. אי אפשר להשתמש

בשום דבר שנמצא בו. מה שלא כילתה האש, עלה בעשן, ומה שהעשן לא פגע בו, ניזוק מהמים שכיבו את האש. עמל של מרוץ אדיר בימים הקצרצרים שבין יום כיפור לסוכות, נשרף כליל. אין לנו לא סוכה ולא ארבעה מינים, לא חלות ולא דגים, לא מיטות ולא בגדים.

לא הספקנו לעמוד ולבכות, כי עמך ישראל הצדיקים והיקרים קלטו מיד את המצווה שהזדמנה לפתחם. השכנים הנפלאים ניגשו אלינו בזה אחר זה להזמיננו אל סוכתם, וככה חגגנו את חג הסוכות בבתי נדיבים. קיבלנו כל טוב. חלות, דגים, סלטים, מנות פתיחה ומנות קינוח, דברי תורה וחזיון, והעיקר סוכה. סוכה קדושה לשבת בה, בצל האמונה, ולהודות לבורא על שהשליך חמתו על עצים ואבנים, והותיר לנו את נפשנו לשלל.

אינני מאחל לאיש לעמוד במקום הזה בו הוא נעשה לפתע חסר כל, ונזקק לחסדי אחרים, ובכל זאת, אני מודה לקב"ה שזה קרה לי באופן שאני מוקף באנשים טובים שרק רוצים לעזור. זה הביא אותי לכוונה נוספת בברכה "שלא עשני גוי", כי רק אצל יהודים יש התגייסות מופלאה כזאת.

היום טוב הראשון עבר עלינו בהתרוממות הרוח. המחשבה שניצלנו חיפתה על כל מחסור אחר. העבר אין, העתיד עדיין, בחג ממילא לא עושים דבר. אין לנו אלא לתפוס ברגע של הווה, להודות ולהלל ולזמר.

הקושי התחיל עם צאת החג. חול המועד התחיל, ועמו הצורך להחליף את הבגדים שלגופנו באחרים. הבגדים שכובסו זה מכבר נדפו ריח עשן, וחלקם הפכו לאפר, שוב לא יכלו לשמש אותנו. שכנים טובים יצרו קשר עם ארגוני צדקה, וככה קיבלנו הודעה להגיע לחנות מסוימת שנפתחה במיוחד לכבודנו בחול המועד.

ערב יו"ט השנה חל ביום ראשון, מה שאומר שהחנות אליה הועדנו פנינו היתה פתוחה במוצאי שבת ובערב החג. עבור בעלת החנות, ימי חול המועד הם מרווח נשימה מינימלי, אתגחתא

קלה אחרי העבודה הרבה, הלחץ והעומס ששררו בחנותה קודם לכן. אמנם בעלי חנויות אינם מתלוננים על עומס, הם שמחים להרוויח גם אם הרווח עולה להם בעבודה קשה, ובכל זאת, איש אינו מבטיח להם כי הרווחים יחזיקו מעמד. הנה, תראו אותי, איזה בית מצוחצח ומאובזר עלה בעשן. יגעת, ולא הונח לי. אספתי, ולא נהנית. האש היא זו שאכלה הכל.

ובכן, למרות העומס שלפני החג והחופשה החוקית - הלכתית - משפחתית שהגיעה לבעלת החנות בצדק וביושר, היא עזבה הכל ובאה לפתוח לנו את החנות, כפי שוועד הרבנים ביקש ממנה. בעלת החנות נתנה לנו שירות מכל הלב. נוות ביתי סיפרה כי היא חיכתה בסבלנות למדידות ולבחירות, משל הגיעו האם והבנות ביום רגיל לקניה רגילה.

לא רק זאת. סיפורנו הבוער נגע לליבה של בעלת החנות, והיא החליטה להשתתף בהוצאות. היא העניקה לנו הנחה מיוחדת ברצותה לשמח אותנו בזמן שמחתנו, והעניקה הרגשה טובה כל כך, שכבר לא היה ברור מי עושה חסד למי.

ואכן, עד לרגע זה אני תוהה, מי עשה עם מי חסד גדול יותר.

בהושענא רבה פרצה שרפה בגני גאולה בקומת החניה. היו שם מחסנים מלאים וגדושים בכל טוב. השרפה פגעה בכולם, מלבד במחסן אחד. המחסן של בעלת החנות "שלנו". כן, זאת שבאה ופתחה לנו את חנותה במיוחד. האש לא פגעה בו, וכל הציוד נותר ראוי לשימוש.

זה היה שקוף. היא עשתה חסד עם ניצולי אש, ורכושה ניצל מהאש. ההשגחה המופלאה היתה כאן מוחשית כל כך, שהיא הותירה אותנו עם תחושה מתוקה, כי עם הקושי וההעלם שבשריפה המכלה, אנחנו מתחזקים בידיעה שהכל מושג ומדוקדק עד גרגיר האפר האחרון. (השגחה פרטית).

"ריח האש מכה בחוטמנו, וכולנו, מגדול ועד קטון נמלטים על נפשנו..."

הושענא רבה ושמחת תורה

א. מנהג עם ישראל לעשות "הושענות" בכל יום מימי חג הסוכות, וביום השביעי של החג עושים "הושענא רבה", והיינו שבכל יום מקיפים את התיבה עם האתרוגים והלולבים פעם אחת, וביום הושענא-רבה מקיפים את התיבה שבע הקפות, ומנהג זה זכר למה שהיו עושים בבית המקדש, שבכל יום הכהנים היו מקיפים את המזבח, וביום השביעי היו מקיפים שבע פעמים והיה נקרא יום זה "יום שביעי של ערבה".

ב. ומה כל כך מיוחד בערבה שהיה נקרא יום על שמה? משום שבחג הסוכות נידונים על המים ולכך שערבה היא גדלה על המים, לכך נקרא על שם הערבה.

ג. ועוד שההקפות הללו הם זכר לימי יהושע בן נון שכאשר התחיל לכבוש את הארץ, העיר יריחו היתה מוקפת חומה, ובכל יום היו בני ישראל מקיפים את החומה פעם אחת, וביום השביעי הקיפו את החומה שבע פעמים והחומה נפלה, ומשום שתחילת מלחמת ישראל בכיבוש הארץ היא סוף הישיבה בסוכות ששם ישבו ארבעים שנה, לכן עושים זכר ביום האחרון של חג סוכות.

ד. הושענא רבה נקרא כן על שם שמרבים תפילות ביום זה יותר משאר ימי החג. ונוהגים להישאר ערים כל הלילה וללמוד תורה, כיוון שיום הושענא רבה הוא גמר החיתום של ראש השנה, שבראש השנה נכתבו וביום הכיפורים נחתמו, ובהושענא רבה נשלחים הפתקים שבהם כתוב מה נגזר לכל אדם ואדם, ולכן נהגו להישאר ערים כל הלילה, כדי שאם חס ושלום נגזר על האדם איזה דבר לא טוב, על ידי הלימוד והתפילות תשתנה הגזרה לטובה.

ה. אם רוצה לנוח מעט כדי שיהיה לו כוח להישאר ער כל הלילה, יש להיזהר שישן בסוכה שכן כל זמן שלא נכנס חג שמיני עצרת כל דיני הסוכה חלים, וכן יש להיזהר שלאחר הלימוד ישן בסוכה עד כניסת חג שמיני עצרת.

ו. עוד יש להזהר לאלו הנוהגים ללמוד כל הלילה אם עושים הלימוד לא בסוכה, שלא לאכול מיני מזונות בשיעור כביצה (54 גרם) שאז כבר חייב לאכול בתוך הסוכה, אולם אם אוכל פחות מכביצה אינו חייב לאכול בסוכה, וכן פירות או בשר, אורז וכו' מעיקר הדין יכול לאכול שלא בסוכה.

ז. אדם שידוע שאם ישאר ער כל הלילה לא יהיה מרוכז בתפילה ויבוא לידי שינה בשעת התפילה וקריאת התורה, לא ישאר ער כל הלילה, אלא ישאר בלילה ער כמה שיוכל וילך לישון כדי שבתפילה ובקריאת התורה ישאר ערני, ויתפלל בכוונה.

ח. אפילו שנשארו ערים כל הלילה צריכים לברך ברכות השחר וברכות התורה בשעת עלות השחר, ובשעת עלות השחר ישול את ידיו שלוש פעמים וינגב ולא יברך ברכת "על נטילת ידים", ומנהג הספרדים ועדות המזרח לברך כל ברכות השחר וברכות התורה חוץ מברכת "אשר יצר", אלא אם כן עשה צרכיו שאז צריך לברך ברכת "אשר יצר".

ט. יש להיזהר לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום של פרשת "וזאת הברכה" ביום הושענא רבה.

א. חג שמיני עצרת הוא חג בפני עצמו ואין לו שייכות לחג הסוכות, ולכן יש לברך ברכת "שהחיינו" בקידוש, וקראו הכתוב "עצרת" היינו עיכוב, שעד עכשיו ה' יתברך היה קרוב לעם ישראל בכל תקופת ראש השנה ויום כיפור, ומכיוון שעכשיו נפרדים אמר הקב"ה עיכבו עלי עוד יום אחד שקשה עלי פרידתכם, והוא ככל יום טוב שאסור לעשות בו מלאכות, חוץ ממלאכת אוכל נפש ושאר דינים שמתרים ביום טוב.

ב. חג שמיני עצרת הוא גם שמחת תורה, שמשה רבנו תקן לעם ישראל לקרוא בתורה בכל שבת, ובדורותינו המנהג הוא לסיים את כל התורה בשנה אחת, ולכן יש לפעמים פרשיות מחוברות בשנים לא מעוברות כדי שנסיים את כל התורה עד חג שמיני עצרת.

ג. מצוה גדולה לשמוח ולרקוד לכבוד התורה, ונהגו בכל המקומות להוציא הספרים ולרקוד עמהם, ומותר למחות כפים כרגיל, וכן מותר לקפוץ ולרקוד לכבוד התורה אף ביום טוב.



חינוך ילדים הרב אהרן פרידמן

חשוב על עצמך ותבין את ילדך

לא תמיד קל להסביר להורים את כוחו של משפט בודד היוצא מפיהם בלי הרבה מחשבה, אבל הוא יכול לחולל הרס בנפשו של ילדם ולפעור תהום בלתי ניתנת לגישור ביניהם. אנשים שבאמת אוהבים את ילדיהם, מתקשים לקבל את העובדה שכל אותה אהבה על שלל ביטוייה, הופכת להיות חסרת ערך מכוחו של משפט בודד.

פעם הצבתי להורה אתגר וביקשתי ממנו לבדוק את תחושתו ותגובתו, במקרה והוא היה העומד במקומו של הבחור שאלתי, איך היה מרגיש, אם היה מקבל "רמז" מילדיו שהיו מעדיפים הורים אחרים, הנדמים להם כטובים יותר מאלו שיש להם!?

ציירתי בפניו תרחיש, שקורה בבתיים לא מעטים, כשילד מתווכח עם הוריו ושואל: "למה אינני יכול לרדת למטה לשחק ואילו הילד של השכנים כן יורד לחצר?" או כאשר הוא טוען לעומת אמו: "מדוע את לא נותנת לנו גלידה ואילו השכנה שלנו נותנת לילדיה?" אני מתאר לעצמי, שמרבית ההורים היו משתמשים באותה תשובה בערך: "אנחנו לא הם! אצלנו בבית יש חוקים אחרים!" ועתה-מדוע אנו לא מקנים לילדינו את הזכות הלגיטימית להרגיש ש"אני לא הוא"!!

נוסיף ונדמיין לעצמנו, כיצד אנו "הגיבורים" היינו מתמודדים ומגיבים מול בת זוג, שהיתה מעלה טענות בסגנון דומה ומציינת את אי שביעות רצונה בשל העובדה שאנו לא דומים לאחרים. איך היתה מתקבלת טענה: "למה אתה לא מוצא עבודה מכובדת כמו אחיך?!", או "תראה את סבלנותו כלפי הילדים של גיסך בעל אחותי ותלמד קצת ממנו..." - האם אנו סובלים ביקורת מעין זו? הלא היינו מתקוממים מול השוואות שיטתיות כאלו. אולי אף היינו מוסיפים ואומרים לה: "רגע, עם מי התחנת? אתי או אתו?..."

מדוע נעשה לילדינו החלשים מה שאנו לא מוכנים לקבל בשום פנים ואופן?! האם משום שהם קטנים, ואינם יודעים או אינם יכולים להתגונן בפני אמירות משוות שלנו?! האם היינו משלימים, למשל, עם כך, שהמלמד יטע בליבם של ילדינו הרגשה נוראה שהם אינם שווים כלום ורק מישהו אחר שווה?

עלי להדגיש שאין כוונתי שלא ימחישו לו אף פעם, באמצעות סיפורים ודוגמאות מן החיים, התנהגות יפה מהי. יש הרבה סיפורי צדיקים מאוד חינוכיים ולפעמים אי אפשר להמחיש יותר טוב מאשר על ידי דוגמא חיה. אלא, שיש להיזהר מאוד שלא לעשות זאת בצורה עקבית ושיטתית באופן שהוא יקבל תחושה שהשני תמיד יותר טוב ממנו ומה שהוא לא יעשה, לא ישביע רצון הוריו.

כשהילד מותקף ונדחה, הוא אינו יכול להתגונן, אבל הוא עושה את מה שהוא כן יכול: הוא נשבר, הוא מרגיש דחוי ומושפל. הוא אפילו כועס. מאוד כועס.

בהרבה מקרים הוכח, שמלבד הנזק הישיר ליחסי ההורים וילדיהם וצמצום מידת ההשפעה שלהם על חינוכם והדרכתם, הרי שנגרם נזק לנפש המתבגר, המאמץ לעצמו את דרך ההסתכלות והבחינה של עצמו מול אחרים, ואינו לומד להעריך ולמדוד את מעשיו לפי מה שהם.

רגע חושבים

הרב אליהו רוסתמי



שמור על בריאותך

מתי לתת מעשרות, הלוו למי שיכול להחזיר, ולא לקחו הלואה בלי שידעו שיצליחו להחזיר, הם לא אמרו ניקח הלואה ויקרה לי נס, אולי אזכה בלוטו, אין דברים כאלו, צריך להתנהל בצורה שכלית טבעית ונורמלית!

שמירת הבריאות היא ציווי ולא בגדר חסידות, אם אדם רוצה להכיר את ה', הוא צריך גוף בריא, **זה חיוב ממש כמו הנחת תפלין** **ציצית וסוכה**. ועם כל זה אומר רבינו בחיי שאם חלה האדם, צריך להאמין שלא סיבת המאכל או הזלזול בבריאות גרמו את החולי לבד, אלא העוונות גרמו, וחלק מהעוונות זה שהוא לא שמר על בריאותו. וכשאדם יתקן את עוונותיו, מיד יוסר ממנו החולי ויתרפא!

יש עוונות כמו טלטול מוקצה בשבת וכדומה, שגורמים לחולי באותם אחוזים כמו ההנהגה הרעה שזילזל בבריאותו, זה אותו ציווי!

לכן אתה צריך לעשות הכל בהנהגה טבעית, **לאכול ולשתות דברים בריאים, ולעשות פעילות גופנית וכל מה שדורשים הרופאים**, ועם כל זה לדעת שזה לא מוסיף כלום לבריאות שלך, ואתה עושה כן כי זה ציווי, כמו תפילה ולימוד תורה, ואחת מהמצוות היא ההשתדלות בשמירת הבריאות והנפש שלך!

הרב אליהו רוסתמי מרצה באתר 'שיבת אור דוד' להרצאות נוספות בקרו באתר 'שיבת אור דוד'

גם בענין הבריאות צריך לשמור בצורה נורמלית, ואומר החתם סופר שהעבודה הכי קשה של תלמיד חכם, היא לשמור על האיזון של בריאות גופו מול עמל התורה. כי הקב"ה רוצה שנשמור על בריאותנו שנאמר "ונשמרתם מאד לנפשותיכם".

כותב הרמב"ם **שאי אפשר להכיר את הבורא אם אדם חולה או בעל יסורים**. לכן אתה חייב לשמור על בריאות גופך, ועם כל זה לדעת שאתה לא פועל כלום, אלא אתה מצווה על כך כמו שאר המצוות כהנחת תפלין ושמירת שבת. ללמוד ולעמול בתורה זה מתיש את הגוף, וכל תלמיד חכם צריך לדעת היכן הגבול לפי חוזק גופו.

החתם סופר היה לומד 48 שעות ברציפות, וישן שש שעות! אמנם הנהגה כזו לא מתאימה לדורנו החלוש!

צריך לזכור שחיי האדם הם כמו עסק, שצריך לתפעל אותו בצורה תקינה, אי אפשר לומר הכל בידי שמים, צריך להיות מסודר גם בעניני כספים, ומי שמתנהל בצורה מסודרת נקרא עובד ה' ומתברך, שנאמר "וברכך ה' בכל מעשי ידיך", שורה עליו ברכת שמים, ומי שלא חי בצורה מסודרת ואין לו מעקב על הכנסות והוצאות, וקונה מה שרואה ולא מה שצריך, הוא מפסיד את הברכה, והוא לא נחשב בוטח בה' אלא בעל תאוה!

חכמי ישראל ידעו תמיד, מה יוצא ומה נכנס בצורה מסודרת,

האם העלון נמצא בבית הכנסת שלך באופן קבוע?

פרשת שבוע | סיפור | קואצ'ר | הלכות | חינוך ילדים



בוא והצטרף
לאלפי המפיצים
בכל שבוע את
העלון המפואר
"אור הפרשה"
ושמח את מתפללי בית הכנסת
שלך.

לפרטים והרשמה

03-5701212

למפיצים המקדימים זוכים:

כל הפצה של חבילת עלונים 1 יזכה את המפיץ
בברכה מפני הרה"ג **דניאל זר** שליט"א
לאחר לימוד **כל ספר האידרא רבה** וזוטא
בקברו של התנא האלוקי **ר' שמעון בר יוחאי**



כל הפצה של 2 חבילות עלונים יזכה את המפיץ
בברכה מפני הרה"ג **דניאל זר** שליט"א
לאחר **קריאת כל התהילים בליל שבת**



כל הפצה של 3 חבילות עלונים יזכה את המפיץ
בקמיע של כל הזוהר הקדוש

